

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ผลการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ งานเลือก งานเตรียมไปสู่อาชีพ แขนงงานช่างประดิษฐ์ เรื่องการสานไซ

2. ผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ งานเลือก งานเตรียมไปสู่อาชีพ แขนงงานช่างประดิษฐ์ เรื่องการสานไซ ในด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะปฏิบัติ และเจตคติของนักเรียน

3. ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ งานเลือก งานเตรียมไปสู่อาชีพ แขนงงานช่างประดิษฐ์ เรื่องการสานไซ

1. ผลการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ งานเลือก งานเตรียมไปสู่อาชีพ แขนงงานช่างประดิษฐ์ เรื่องการสานไซ

ได้แผนการสอนในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ งานเลือก งานเตรียมไปสู่อาชีพ แขนงงานช่างประดิษฐ์ เรื่องการสานไซ ทั้งหมดจำนวน 9 แผนการสอน ใช้เวลาในการสอน 57 คาบ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงรายละเอียดของแผนการสอน

แผน การ สอน	เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อ	คาบ เวลา	การวัดและ ประเมินผล
1	เครื่องมือจับ สัคว์น้ำจืด	1. เพื่อให้ นักเรียน สามารถบอกชื่อ เครื่องมือจับสัคว์น้ำจืด ประเภทต่าง ๆ 2. เพื่อให้ นักเรียน สามารถบอกวิธีใช้ เครื่องมือจับสัคว์ น้ำจืดแต่ละประเภท 3. เพื่อให้ นักเรียน สามารถบอกชื่อ เครื่องมือที่นิยมใช้ ในการจับสัคว์น้ำจืด ในท้องถิ่น	1.อภิปราย 2.ศึกษา จาก ใบ ความรู้ 3.ศึกษา จาก ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	1.ใบงาน 2.ใบ ความรู้ 3.รูปภาพ 4.เพลง สัคว์น้ำ	6	1.การทำ งานร่วม กันใน กลุ่ม 2.การราย งาน
2	เรียนรู้เรื่อง ไซ -ลักษณะ ของไซ -ประเภท ของไซ -ส่วน ประกอบ ของไซ -ประโยชน์ และวิธีใช้ ไซ	4.เพื่อให้ นักเรียน สามารถบอก ลักษณะ ประเภทของไซ 5.เพื่อให้ นักเรียน สามารถบอกส่วน ประกอบของไซ 6. เพื่อให้ นักเรียน สามารถบอกประ โยชน์ และวิธีการใช้ไซที่ใช้ ในท้องถิ่นของนักเรียน	1.อภิปราย 2.สังเกต 3.การตอบ คำถาม	1.ของจริง 2.รูปภาพ	3	1.สังเกต การราย งาน 2.ประเมิน การวาด รูปไซ และบอก ชื่อส่วน ประกอบ ของไซ

ตาราง 3 (ต่อ)

แผน การ สอน	เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อ	คาบ เวลา	การวัด และ ประเมิน ผล
3	เครื่องมือใน การสานไซ	7.เพื่อให้ นักเรียนสามารถ บอกชื่อเครื่องมือที่ใช้ ในการสานไซ 8.เพื่อให้ นักเรียนสามารถ บอกวิธีใช้เครื่องมือที่ใช้ ประกอบในการสานไซ	1.สังเกต 2.อภิปราย 3.ฝึก ปฏิบัติ	1.เครื่องมือ ของจริง 2.รูปภาพ 3.ใบงาน 4.แหล่ง ความรู้	3	1.สังเกต การทำ งานภาย ในกลุ่ม 2.สังเกต การ รายงาน
4	การใช้และ การเก็บ รักษาเครื่อง มือในการ สานไซ	9.เพื่อให้ นักเรียนใช้ เครื่องมือได้อย่างถูก ต้องปลอดภัย 10.เพื่อให้ นักเรียน สามารถเก็บรักษา เครื่องมือได้อย่างถูกวิธี	1.ฝึก ปฏิบัติ 2.การราย งาน	1.เครื่องมือ ของจริง 2.ใบงาน	3	1.การราย งาน 2.สังเกต การ ปฏิบัติ การเก็บ รักษา เครื่องมือ
5	การออก แบบไซ/ การสร้าง แบบไซ/ การเลือก แบบไซ	11.เพื่อให้ นักเรียนออก แบบไซได้เหมาะสมกับ ท้องถิ่น 12.เพื่อให้ นักเรียนเลือก แบบไซที่เหมาะสมกับ ท้องถิ่น	ปฏิบัติ	1.ไซ ของจริง 2. กระดาษ	3	1.สังเกต การ ปฏิบัติ งาน 2 การ เลือก แบบไซ ได้เหมาะ สม

ตาราง 3 (ต่อ)

แผน การ สอน	เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อ	คาบ เวลา	การวัด และ ประเมิน ผล
6	การเตรียม วัสดุในการ สานไซ	13.นักเรียนสามารถ อธิบายประโยชน์และ ความสำคัญของการ เลือกส่วนต่างๆ ของ วัสดุที่จะนำมาใช้สาน 14.นักเรียนสามารถ อธิบายวิธีการเลือกส่วน ต่างๆ ของวัสดุที่จะนำ มาใช้สานไซ 15.นักเรียนเตรียมวัสดุใน การสานไซได้เหมาะสม	1.อภิปราย 2.ปฏิบัติ	1.วิทยากร ท้องถิ่น 2.มีดโต้ 3.มีดดอก 4.ไม้ไผ่ บงบ้าน 5.การ สาธิต 6.การ ศึกษา นอก สถานที่	6	1.สังเกต การ ปฏิบัติ งาน 2.ตรวจผล งาน
7	การปฏิบัติ การสานไซ -ฝึกปฏิบัติ การสาน ไซ -การนำไซ ไปใช้จริง	16.นักเรียนสามารถสาน ไซได้ถูกต้องตามขั้น ตอน 17.นักเรียนสามารถ สานไซได้สวยงาม	1.สังเกต 2.ฝึก ปฏิบัติ	1.วิทยากร ท้องถิ่น 2.ไซ ของจริง 3.มีดดอก 4.ดอก 5.น้ำ 6.ขันน้ำ 7.แหล่ง น้ำ 8.ไม้ปักยึด ไซ 2 อัน	27	1.สังเกต การ ปฏิบัติ งาน 2.ตรวจ ผลงาน

ตาราง 3 (ต่อ)

แผน การ สอน	เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อ	คาบ เวลา	การวัด และ ประเมิน ผล
8	การคิดค่าใช้ จ่ายและหา แหล่ง /วิธี จำหน่าย	18.นักเรียนสามารถคิด ราคาวัสดุในการทำงาน 19.นักเรียนสามารถรู้ แหล่งจำหน่ายและวิธี การจำหน่าย	1.อภิปราย 2.ฝึก ปฏิบัติ	1.แหล่ง ภูมิ ปัญญา ท้องถิ่น 2.ใบงาน	3	1.สังเกต การ ปฏิบัติ งาน 2.ตรวจ ผลงาน
9	สรุปผลการ ปฏิบัติงาน	20.นักเรียนอธิบายขั้น ตอนในการทำงาน 21.นักเรียนสามารถ ประเมินผลงานของคน เองและเพื่อน	1.อภิปราย 2.รายงาน	1.เพลง ตัดว์น้ำ 2. ไซ ของจริง 3.ใบงาน	3	การราย งาน

2. ผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น ในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ระดับประถมศึกษา
เรื่อง การสานไซ

2.1 การศึกษาผลการใช้หลักสูตรในด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียน คณะ
ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ผลคะแนนสอบภาคความรู้ โดยเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ได้ผลปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลคะแนนสอบภาคความรู้

เลขที่	คะแนนที่ได้ (เต็ม 30 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ (เต็ม 100)	ระดับคุณภาพ
1	24	80.00	ดีมาก
2	27	90.00	ดีมาก
3	18	60.00	ปานกลาง
4	24	80.00	ดีมาก
5	23	76.66	ดี
6	23	76.66	ดี
7	26	86.66	ดีมาก
8	26	86.66	ดีมาก
9	24	80.00	ดีมาก
10	21	70.00	ดี
11	22	73.33	ดี
12	15	50.00	ควรปรับปรุง
13	20	66.66	ปานกลาง
14	22	73.33	ดี
15	24	80.00	ดีมาก
16	21	70.00	ดี
17	25	83.33	ดีมาก
18	24	80.00	ดีมาก
19	24	80.00	ดีมาก

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนมีคะแนนสอบภาคความรู้ผ่านเกณฑ์ในระดับดีมาก จำนวน 10 คน (52.63 %) ระดับดี จำนวน 6 คน (31.57 %) ปานกลาง 2 คน (10.53 %) ควรปรับปรุง 1 คน (5.26 %)

2.2 การศึกษาผลการใช้หลักสูตรในด้านทักษะปฏิบัติของนักเรียน คณะผู้ศึกษา ได้วิเคราะห์ผลคะแนนสอบภาคปฏิบัติ โดยเทียบเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ได้ผลปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลคะแนนสอบภาคปฏิบัติ

เลขที่	คะแนนที่ได้ (เต็ม 70 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ (เต็ม 100)	ระดับคุณภาพ
1	58	82.85	ดีมาก
2	60	85.71	ดีมาก
3	52	74.28	ดี
4	63	90.00	ดีมาก
5	63	90.00	ดีมาก
6	58	82.85	ดีมาก
7	60	85.71	ดีมาก
8	58	82.85	ดีมาก
9	58	82.85	ดีมาก
10	55	74.85	ดี
11	58	82.85	ดีมาก
12	50	71.42	ดี
13	58	82.85	ดีมาก
14	53	75.71	ดี
15	58	82.85	ดีมาก
16	60	85.71	ดีมาก
17	60	85.71	ดีมาก
18	51	72.85	ดี
19	58	82.85	ดีมาก

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนมีคะแนนสอบภาคปฏิบัติผ่านเกณฑ์ในระดับดีมาก จำนวน 14 คน (73.68 %) และระดับดี จำนวน 5 คน (26.32 %)

2.3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตรในด้านเจตคติของนักเรียน คณะผู้ศึกษา
วิเคราะห์แบบประเมินตนเองและสังเกตจริงในชั้นเรียน ได้ผลดังนี้

ตาราง 6 แสดงความถี่ผลการประเมินเจตคติของนักเรียน

รายการประเมิน	ความถี่ของการประเมิน					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}
1. นักเรียนชอบเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ งานเลือก การसानไซ มากน้อยเพียงใด	-	7	10	2	-	3.26 [*]
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากน้อยเพียงใด	6	8	5	-	-	4.05 ^{**}
3. นักเรียน ชอบฝึกการसानไซ มากน้อยเพียงใด	-	6	12	1	-	3.26 [*]
4. นักเรียนเชื่อมั่นในตนเองในการทำงานมากน้อยเพียงใด	2	6	11	-	-	3.52 ^{**}
5. นักเรียนชอบเรียนกับวิทยากรท้องถิ่น มากน้อยเพียงใด	4	4	9	2	-	3.52 ^{**}
6. นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียน มากน้อยเพียงใด	4	9	6	-	-	3.89 ^{**}
7. นักเรียนชอบสิ่งประดิษฐ์ที่สานด้วยไม้ไผ่เป็นเครื่องใช้ มากน้อยเพียงใด	2	7	9	1	-	3.52 ^{**}
8. นักเรียนมีความตั้งใจในการฝึกसानไซให้ได้ผลงานที่ดี มากน้อยเพียงใด	3	7	9	-	-	3.68 ^{**}
9. นักเรียนคิดว่าการเรียนการसानไซสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำได้ มากน้อยเพียงใด	8	9	2	-	-	4.26 ^{**}
10. นักเรียนต้องการฝึกการसानไซของใช้ประเภทอื่น ๆ นอกจากการसानไซ มากน้อยเพียงใด	7	2	10	-	-	3.84 ^{**}
รวมเฉลี่ย						3.68 ^{**}

* ปานกลาง

** มาก

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนมีเจตคติ ในระดับมาก 8 รายการคือ นักเรียนมีส่วนร่วม ในการทำกิจกรรม นักเรียนเชื่อมั่นในการทำงาน นักเรียนชอบเรียนกับวิทยากรท้องถิ่น นักเรียน มีความสนุกสนานในการเรียน นักเรียนชอบสิ่งประดิษฐ์ที่สานด้วยไม้ไผ่เป็นเครื่องใช้ นักเรียนคิด ว่าการสานไซสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ นักเรียนต้องการฝึกสานของใช้ ประเภทอื่น ๆ นอกจากการสานไซ ส่วนในระดับมากที่สุด 2 รายการ คือ นักเรียนชอบเรียนกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ งานเลือก การสานไซ นักเรียนชอบฝึกการสานไซ

3. ความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ครูและแบบสอบถามของนักเรียน

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น ในกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ ระดับประถมศึกษา เรื่องการสานไซ คณะผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนและแบบสอบถามนักเรียน ได้ผลดังนี้

3.1 จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูผู้สอน คณะผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ความ คิดเห็นแต่ละด้านได้ดังนี้

3.1.1 ความคิดเห็นต่อหลักสูตรท้องถิ่น ในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ระดับประถมศึกษา เรื่องการสานไซ ครูผู้สอนให้ความเห็นว่าจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อ และการวัดผลประเมินผลของแผนการสอนมีความเหมาะสม สัมพันธ์เชื่อมโยงกันสอดคล้องกัน นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจ ในการทำกิจกรรมการสานไซจากวิทยากรท้องถิ่นเป็นอย่างดีเพราะ นักเรียนเห็นว่าเป็นสิ่งที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และได้เห็นมีการสานในชุมชนที่ นักเรียนอาศัยอยู่ จึงทำให้นักเรียนอยากจะฝึกสานไซให้ได้ และมีความภาคภูมิใจที่มีส่วนในการ ช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมที่เป็นวิถีชีวิตในการทำมาหากินที่กระทำสืบทอดกันมานาน และที่สำคัญ นักเรียนสามารถนำไปใช้จริงได้ในชีวิตประจำวัน

3.1.2 ความคิดเห็นต่อการสอนงานเลือก ในงานเตรียมไปสู่อาชีพ แขนง งานช่างประดิษฐ์ เรื่องการสานไซ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูผู้สอนมีความเห็นว่าเป็นวิธีการ ที่ดีในการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากร เนื่องจากครูผู้สอนไม่มีความรู้และสานไม้ไผ่เป็น การแก้ปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอนงานสาน ครูได้มีโอกาสฝึกและเรียนรู้จากวิทยากรท้องถิ่นไป พร้อม ๆ กับเด็ก ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับ ไซ รู้ลักษณะ ประเภท ส่วนประกอบตลอดถึงวิธีการนำ ไซไปใช้ในการทำมาหากินในชีวิตประจำวัน ครูผู้สอนเห็นว่าวิทยากรท้องถิ่นมีความตั้งใจในการ สอนให้นักเรียนสามารถสานไซให้ได้ นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจในการฝึก และมีความ ภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้การสานไซให้แก่ นักเรียน ผู้ซึ่งจะเป็นผู้สืบทอด อนุรักษ์ภูมิปัญญานี้ให้อยู่คู่สังคมไทย

3.1.3 ความคิดเห็นต่อการใช้แผนการสอน ครูมีความคิดเห็นว่าแผนการสอน มีความเหมาะสมสอดคล้องกัน ทั้งในด้านจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อ และการวัดผล ประเมินผล เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีและมีผลงานที่มีความประณีตแข็งแรง ในแผนการสอนที่ 1 เวลาน้อยไปควรเพิ่มเวลาเนื่องจากนักเรียนต้องออกไปศึกษานอกสถานที่และใช้เวลาในการเดินทางมาก การสัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นต้องใช้เวลาจึงจะได้เนื้อหาสาระตามจุดประสงค์ จึงเสนอแนะให้เพิ่มเวลาในการสอนให้มากขึ้น ในแผนการสอนที่ 7 ครูผู้สอนได้เสนอแนะถึงเวลาในการฝึกปฏิบัติน้อยไป นักเรียนบางคนฝึกได้ช้า และนักเรียนต้องออกไปฝึกตัดไข่จากสถานที่จริงจึงได้เพิ่มเวลาเรียนจาก 18 คาบเป็น 27 คาบ

3.2 การวิเคราะห์ความเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ งานเลือก งานเตรียมไปสู่อาชีพ แขนงงานช่างประดิษฐ์ เรื่องการสานไซ จากแบบสอบถาม พบว่า นักเรียนทั้งหมดรู้สึกตื่นเต้น เมื่อได้ทราบว่า จะได้เรียนการสานไซ ซึ่งนักเรียนทุกคนมีความเห็นว่าการสานไซยังมีความจำเป็นต่อนักเรียนอยู่เพราะจะได้ช่วยกันอนุรักษ์ ไซ ให้คงอยู่ต่อไป นักเรียนส่วนใหญ่ชอบการสอนโดยวิทยากรท้องถิ่นเพราะได้เรียนรู้กับคนที่มีความรู้ในเรื่องการสานไซและได้เรียน ฝึกกับคนที่สานไซได้จริง ๆ ที่ยังมีการสานไซเป็นประจำและทำเพื่อจำหน่ายด้วย ตลอดถึงสามารถนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวันได้ นักเรียนชอบการสอนของวิทยากรท้องถิ่น เพราะสานไซเก่ง สอนดี ฝีมือดี ใจดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เอาใจใส่ ตั้งใจสอน ฝึกให้กับทุกคนเหมือนกัน ชอบกิจกรรมการเรียนที่จัดให้เพราะสนุก และชอบสื่อประเภทของจริง รองลงไปคือรูปภาพ เนื้อหาที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือ เครื่องมือจับสัตว์น้ำจืด ถัดไปคือ เรียนรู้เรื่องไซ ส่วนในเรื่องประโยชน์ที่นักเรียนคิดว่าได้รับหลังจากการเรียนการสานไซแล้ว นักเรียนมีความรู้สึกชอบงานที่สานด้วยไม้ไผ่มากขึ้น เห็นประโยชน์จากการนำวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สิ่งที่ได้รับหลังจากการเรียนสานไซแล้ว ส่วนใหญ่เห็นว่าได้รับความรู้ มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่อยู่คู่กับท้องถิ่นมานานและสืบทอดการสานไซให้คงอยู่ต่อไปในวิถีการทำมาหากินของท้องถิ่น ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สามารถสานไซใช้ได้เอง นอกจากนั้นยังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินในขณะที่สานไซไปด้วย